

Sygn. akt I NSW 342/19

UCHWAŁA

Dnia 23 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

Prezes SN Joanna Lemańska (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Leszek Bosek

SSN Paweł Czubik

SSN Tomasz Demendecki (sprawozdawca)

SSN Marek Dobrowolski

SSN Paweł Księżak

SSN Marcin Łochowski

SSN Oktawian Nawrot

SSN Janusz Niczyporuk

SSN Adam Redzik

SSN Mirosław Sadowski

SSN Marek Siwek

SSN Ewa Stefańska

SSN Aleksander Stępkowski

SSN Maria Szczepaniec

SSN Krzysztof Wiak

SSN Jacek Widło

SSN Grzegorz Żmij

Protokolant Przemysław Szuty i Emilia Nita

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 23 grudnia 2019 r.,

z udziałem Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
sprawy ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r.,
na podstawie sprawozdania Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 28 października 2019 r. z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r. oraz opinii wydanych w wyniku rozpoznania protestów przeciwko ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej,
po uwzględnieniu obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 14 października 2019 r. o wynikach wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1955) i obwieszczenia Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 14 października 2019 r. o wynikach wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1956) oraz biorąc pod uwagę wnioski Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,
na podstawie art. 101 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 244 § 1 i 2 art. 244 § 1 i 2 w zw. z art. 258 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 684 ze zm.)

stwierdza ważność
wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13
października 2019 r.

UZASADNIENIE

Podstawą prawną zarządzenia wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej jest art. 98 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, a zasady ich przeprowadzania określone są w art. 96-100 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz w ustawie z dnia 5 stycznia

2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm. dalej: k.wyb.).

Zgodnie z art. 101 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ważność wyborów do Sejmu i Senatu stwierdza Sąd Najwyższy.

Stosownie do art. 244 § 1 k.wyb. Sąd Najwyższy, na podstawie sprawozdania z wyborów przedstawionego przez Państwową Komisję Wyborczą oraz opinii wydanych w wyniku rozpoznania protestów, rozstrzyga o ważności wyborów do Sejmu RP oraz o ważności wyboru posła, przeciwko któremu wniesiono protest. Na podstawie odpowiednio stosowanego art. 244 § 1 k.wyb. w związku z art. 258 k.wyb. Sąd Najwyższy rozstrzyga o ważności wyborów do Senatu RP oraz o ważności wyboru senatora, przeciwko któremu wniesiono protest. W postępowaniu stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz.U. 2019, poz. 825).

Zgodnie z art. 244 § 2 k.wyb. rozstrzygnięcie, o którym mowa w § 1, Sąd Najwyższy podejmuje w formie uchwały, nie później niż w 90 dniu po dniu wyborów, na posiedzeniu z udziałem Prokuratora Generalnego i Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej.

Na podstawie art. 26 ustawy o Sądzie Najwyższym stwierdzanie ważności wyborów należy do właściwości Izby Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych. Zgodnie z treścią art. 244 § 1a k.wyb. uchwała podejmowana jest w składzie całej Izby.

Sprawozdanie Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 28 października 2019 r. z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r. zawiera informacje o ich prawidłowym przebiegu oraz o nielicznych przypadkach naruszenia prawa wyborczego.

W dniu głosowania do okręgowych komisji wyborczych i Państwowej Komisji Wyborczej zgłoszono uwagi dotyczące nieprawidłowości w spisach wynikające z błędnego rozumienia skutków wpisywania się do rejestru wyborców. Drogą elektroniczną i telefonicznie wpływały także skargi dotyczące nieuwzględnienia wniosków o dopisanie do spisu wyborców złożonych przez wyborców za pośrednictwem platformy ePUAP. Uwagi zgłaszały także osoby przebywające czasowo na obszarze gminy i zamierzające głosować w miejscu swojego pobytu,

które jednak nie złożyły wniosku o wpisanie ich do spisu bądź stałego rejestru wyborców.

W pojedynczych przypadkach wyborcy zgłaszali uwagi w sprawie nieumieszczenia ich w spisie wyborców oraz zdarzały się jednostkowe interwencje wyborców niedopuszczonych przez komisje do udziału w głosowaniu w związku z podpisem złożonym przez innego wyborcę w nieprzeznaczonej dla niego rubryce spisu wyborców. W takich sytuacjach komisje wyborcze – jeżeli uwagi były zasadne – podejmowały działania w celu umożliwienia wyborcom udziału w głosowaniu oraz starały się wyjaśnić i sprostować zaistniałe pomyłki.

Z treści sprawozdania wynika, że w przeważającej liczbie obwodów głosowania komisje obwodowe prawidłowo ustaliły wyniki głosowania i poprawnie sporządziły protokoły głosowania. W nielicznych protokołach wystąpiły nieprawidłowości wynikające z niedostatecznej staranności komisji obwodowych i dotyczyły one zwykle braków formalnych. Wadliwie sporządzone protokoły zostały zwrócone właściwym komisjom obwodowym i poprawione.

Dla zapewnienia kontroli poprawności arytmetycznej wyników głosowania ustalanych przez obwodowe komisje wyborcze i poprawnego sporządzenia protokołów głosowania pomocniczo korzystano z techniki elektronicznej na zasadach określonych w uchwale nr 88/2019 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 12 sierpnia 2019 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących sprawdzenia w systemie informatycznym zgodności arytmetycznej danych zawartych w projektach protokołów głosowania i w protokołach głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 13 października 2019 r.

W konkluzji Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie posiadanych dokumentów i informacji o przebiegu głosowania i wyborów, nie stwierdziła naruszeń prawa wyborczego, które mogłyby mieć wpływ na wyniki głosowania i wyniki wyborów.

Wybory do Sejmu RP i do Senatu RP przeprowadzone w dniu 13 października 2019 r. obserwowali przedstawiciele OBWE, a misja OBWE była na bieżąco informowana o sposobie rozpatrywania protestów wyborczych.

Sąd Najwyższy, rozpoznając merytorycznie wniesione protesty, może wydać

opinię, że zarzuty protestu są bezzasadne, albo – w przypadku uznania zarzutów protestu za zasadne – stwierdzić, czy miały one, czy też nie, wpływ na wynik wyborów.

W przypadku protestów niespełniających wymagań niezbędnych do merytorycznego rozpoznania, Sąd Najwyższy wydaje postanowienie o pozostawieniu bez dalszego biegu.

W związku z wyborami do Sejmu RP i do Senatu RP przeprowadzonymi w dniu 13 października 2019 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło 279 protestów wyborczych.

Wyborów do Sejmu RP i Senatu RP dotyczyło łącznie 68 protestów wyborczych, wyłącznie do Sejmu RP – 169 protestów wyborczych, wyłącznie do Senatu RP – 36 protestów wyborczych. W przypadku pięciu spraw pisma wszczynające postępowanie oznaczone lub uznane wstępnie za protesty, po analizie zostały załatwione w sposób adekwatny do ich stwierdzonego charakteru. Wszystkie sprawy z zakresu protestów wyborczych zostały rozpoznane przez Sąd Najwyższy na posiedzeniach niejawnych.

Sąd Najwyższy w odniesieniu do dziesięciu protestów wyborczych wyraził opinię, że zarzuty protestu są zasadne, ale pozostają bez wpływu na wynik wyborów, przy czym, w pięciu sprawach takie rozstrzygnięcie było jednym z elementów składowych orzeczenia.

Sąd Najwyższy uznał za zasadne zarzuty dotyczące procedury związanej ze sporządzeniem spisu wyborców w obwodzie głosowania nr (...) w K., utworzonym w Uzdrowisku. K. S.A. W spisie wyborców znalazły się uprawnione osoby, które dysponowały jednocześnie wydanym na podstawie art. 32 § 1 k.wyb. zaświadczeniem o prawie głosowania w tym obwodzie, a także osoby, które nie zostały wykreślone ze spisu wyborców w obwodzie głosowania utworzonym w miejscu ich stałego zamieszkania. Łącznie w obwodzie tym odnotowano nieprawidłowości w przypadku 20 wyborców. Zgodnie z art. 26 § 2 k.wyb., wyborca może być wpisany tylko do jednego spisu wyborców, co oznacza, że zaistniała sytuacja narusza prawo. Jednakże, w ocenie Sądu Najwyższego, stwierdzone naruszenia nie miały wpływu na wynik wyborów. Członkowie komisji wyborczej w obwodzie głosowania nr (...) w K., aby uniemożliwić podwójne głosowanie,

zatrzymywali zaświadczenia o prawie do głosowania, przedstawione przez 17 wyborców, którzy jednocześnie byli wpisani do spisu wyborców w tym obwodzie głosowania. Odnośnie do 3 przypadków, w których wyborcy byli jednocześnie wpisani do spisu wyborców w obwodzie głosowania nr (...) w K. i do spisu wyborców w obwodzie głosowania w swoim stałym miejscu zamieszkania, nie przedstawiono żadnych dowodów na to, aby osoby te dwukrotnie skorzystały z przysługującego im czynnego prawa wyborczego.

Za uzasadniony został uznany zarzut dotyczący nieprawidłowości w ustalaniu wyników głosowania w Obwodowej Komisji Wyborczej nr (...) w S. z siedzibą w W., polegających na nieuwzględnieniu ważnych głosów oddanych na P. J. Z. – kandydata na posła do Sejmu RP z listy zgłoszonej przez (...). Naruszenie to nie miało jednak wpływu na wynik wyborów, bowiem, w ocenie Sądu Najwyższego nawet oddanie dodatkowych 20 głosów na listy kandydatów na posłów do Sejmu RP Koalicyjnego Komitetu Wyborczego (...) nie spowodowałoby uzyskania przez ten Komitet dodatkowego mandatu, jak również zwiększenia liczby mandatów w okręgu wyborczym nr [...]. W okręgu tym Koalicyjny Komitet Wyborczy (...) otrzymał dwa mandaty, jeden dla R. H., który otrzymał 21.483 głosy, i drugi dla K. G., który otrzymał 15.452 głosy; natomiast P. Z. otrzymał 254 głosy.

Za zasadne, w ocenie Sądu Najwyższego, uznane zostały zarzuty dotyczące błędnego przeliczenia głosów w okręgu wyborczym nr (...) w K. Wnosząca protest uprawdopodobniła, że określona w protokołach obwodowych komisji wyborczych nr (...) i (...) liczba głosów oddanych na A. S. mogła być niezgodna ze stanem faktycznym (a różnica mogła wynosić 4 głosy). Błąd w liczeniu głosów nie miał jednak wpływu na wynik wyborów, ponieważ A. S. otrzymała w całym okręgu 165 głosów, a na posła z tego okręgu wybrany został tylko jeden kandydat – K. B. z tej samej listy, który otrzymał 36.428 głosów.

Za zasadne uznane zostały także zarzuty dotyczące naruszenia procedury wyborczej w okręgu nr (...) w W. dotyczące przebiegu głosowania i ustalania wyników głosowania. W tym przypadku karty i spis wyborców zostały dostarczone w niedzielę – 13 października 2019 r. o godzinie 5:00 (zbyt późno, by upewnić się, czy spis wyborców zgadza się ze stanem faktycznym). Sąd Najwyższy uznał, że doszło do naruszenia art. 26 § 12 k.wyb., jednakże, okoliczność ta nie ma wpływu

na wynik wyborów. W ocenie Sądu Najwyższego, przesłanie kart i spisów wyborców o godzinie 5:00 w żaden sposób nie uniemożliwiło przeprowadzenia wyborów; tym bardziej, że wyborcy nie zgłaszali nieprawidłowości w przedmiocie ewentualnego niefigurowania w spisie wyborców i związanej z tym niemożności oddania głosu.

Sąd Najwyższy za zasadny uznał także zarzut dotyczący uprawdopodobnienia popełnienia przestępstwa przeciwko wyborom stypizowanego w art. 248 pkt. 6 k.k. polegającego na nieprawidłowym przebiegu procesu składania podpisów poparcia dla W. D. – kandydata na senatora do Senatu RP w okręgu wyborczym nr (...) w N. Sąd Najwyższy po przeprowadzeniu postępowania dowodowego stwierdził, że podczas zbierania podpisów poparcia dla kandydata na senatora z listy Komitetu Wyborczego (...) posługiwano się wykazem podpisów bez oznaczenia imienia i nazwiska kandydata, któremu osoby składające podpis udzielały poparcia. W ocenie Sądu Najwyższego, takie postępowanie jest sprzeczne z art. 265 § 4 k.wyb. i wypełnia przedmiotowe znamiona czynu określonego w art. 248 pkt 6 k.k. Stwierdzone naruszenie nie miało jednak wpływu na wynik wyborów, bowiem podstawę rejestracji kandydata W.D. na senatora stanowiły wykazy spełniające wymogi z art. 265 § 4 k.wyb. Ponadto przeprowadzone postępowanie nie wykazało, aby zgłoszenie kandydata na senatora nie zostało poparte podpisami co najmniej 2.000 wyborców.

Sąd Najwyższy rozpoznał także protesty dotyczące niezachowania procedur związanych z koniecznością należytego sprawdzenia treści kart do głosowania przez wyznaczonych członków OKW w L. Kwestionując ważność wyborów do Senatu RP w okręgu wyborczym nr (...) protestujący zakwestionowali ważność wszystkich kart do głosowania wydanych wyborcom, z tego względu, że przy nazwisku kandydata KW (...) umieszczono symbol graficzny KW (...), który nie wystawiał w tym okręgu wyborczym swojego kandydata. Podnoszono również, że przy nazwie Komitetu Wyborczego (...), w miejscu, które powinno zostać puste, umieszczony został symbol graficzny Komitetu Wyborczego (...), przy czym nie budziło wątpliwości, że wszystkie elementy obligatoryjne (tj. nazwiska i imiona zarejestrowanych kandydatów na senatora z podaniem nazwy lub skrótu nazwy komitetu wyborczego – art. 267 k.wyb.) na kartach do głosowania zostały

umieszczone.

Rozpoznając wniesione protesty w zakresie powyższego uchybienia, Sąd Najwyższy uznał za bezzasadne podniesione zarzuty. W ocenie Sądu Najwyższego, karta do głosowania we wszystkich okręgach wyborczych, w wyborach do Senatu RP, w tym także w okręgu nr [...] była zgodna z treścią art. 267 k.wyb. i zawierała prawidłowe i niezbędne dla wyborcy informacje – zarówno nazwiska i imiona zarejestrowanych kandydatów na senatora, a także nazwy komitetów wyborczych. Jeżeli karta do głosowania zawiera wszystkie elementy wymagane przez art. 40 i art. 267 k.wyb., brak jest podstaw do zakwestionowania jej ważności. Za bezzasadne Sąd Najwyższy uznał zatem zarzuty, jakoby umieszczenie na kartach do głosowania symboli graficznych komitetów wyborczych pozbawiało je przymiotu urzędowej karty do głosowania w rozumieniu art. 40 § 1 k.wyb.

W przypadku pięciu protestów zarzuty dotyczyły dodatkowo niezachowania procedur dotyczących konieczności należytego sprawdzenia treści kart do głosowania przez wyznaczonych członków OKW w L., co doprowadziło do umieszczenia na karcie dodatkowego, prawem nieprzewidzianego elementu – przy danych kandydata w wyborach do Senatu RP umieszczono symbol graficzny innego komitetu wyborczego. Ten zarzut Sąd Najwyższy uznał za uzasadniony. Mimo, że w sprawach tych doszło do naruszenia prawa na skutek niezachowania procedur dotyczących konieczności należytego sprawdzenia treści kart do głosowania przez wyznaczonych członków OKW w L., co doprowadziło do umieszczenia na karcie dodatkowego, prawem nieprzewidzianego elementu, dodatkowo zawierającego błędne oznaczenie, to naruszenie to nie miało wpływu na wynik wyborów. Również sami wnoszący protest tylko w jednym przypadku podnieśli, że okoliczność ta wpłynęła na ich decyzję wyborczą. Dodatkowo wskazać należy, że niewielka różnica pomiędzy pozostałymi konkurencyjnymi kandydatami z okręgu nr [...] (w liczbie 1.168 głosów), z których jeden zdobył mandat senatorski, nie przesądza, że umieszczenie innego symbolu graficznego przy danych trzeciego kandydata mogłoby wpłynąć na sposób głosowania wyborców. Karta do głosowania w wyborach do Senatu RP w okręgu nr (...) dostarczała wyborcom wyczerpującej informacji na temat kandydatów: zawierała bowiem ich imiona i nazwiska oraz

nazwy komitetów wyborczych, z których poparciem startowali.

Zarzuty dwudziestu jeden protestów zostały uznane za bezzasadne, przy czym w siedmiu sprawach takie rozstrzygnięcie było jednym z elementów składowych orzeczenia. Podnoszone zarzuty dotyczyły błędnej interpretacji przepisów Kodeksu wyborczego dokonanej przez wnoszących protesty, kwestionowania przepisów prawa wyborczego w zakresie zasad wiążących się z prawem wybierania, czy ustanowionej procedury ustalania tożsamości wyborcy przed otrzymaniem karty do głosowania, podważania prawidłowości przeliczenia głosów przez obwodową komisję wyborczą.

Oprócz wyżej wspomnianych, zarzuty dziewięciu z nich dotyczyły ważności wyborów do Senatu RP, w okręgu nr (...) w B. oraz wyboru M. K. na senatora z tego okręgu. Protesty w głównej mierze opierały się na zarzucie niewłaściwego obliczenia przez OKW w B. terminów do podjęcia czynności wyborczych w związku ze śmiercią K. M., która miała miejsce 30 września 2019 r.

Zdaniem Sądu Najwyższego, termin wskazany w art. 265a zd. 2 k.wyb. dotyczy wyłącznie zgłoszenia nowego kandydata a jego *ratio* jest uporządkowanie czynności wynikających z kalendarza wyborczego. Nie odnosi się natomiast do przesłanek skreślenia dotychczasowego kandydata, w tym także skreślenia wynikającego z jego śmierci. Celem wprowadzenia do Kodeksu wyborczego przepisów regulujących terminy dokonywania zgłoszeń kandydatów jest umożliwienie organom wyborczym sprawnego zorganizowania wyborów, a wyborcom poznania kandydatów.

Z tego względu zastosowanie ogólnej reguły wyrażonej w art. 9 § 2 k.wyb. odnosi się – zgodnie z brzmieniem art. 265a k.wyb. – jedynie do terminu na zgłoszenie nowego kandydata. Jeżeli zatem, art. 265a zd. 2 k.wyb. stanowi jedynie o zgłoszeniu, które powinno być dokonane najpóźniej w 15 dniu przed dniem wyborów, a dzień ten przypada na sobotę albo na dzień ustawowo wolny od pracy, termin upływa pierwszego roboczego dnia po tym dniu. Termin ten – na okoliczność konkretnych wyborów – jest ustalany z zachowaniem reguł ustawowych uchwałą Państwowej Komisji Wyborczej (tzw. „kalendarz wyborczy”) i jest tożsamy dla wszystkich komitetów wyborczych w danych wyborach. Nie jest przy tym uzależniony od terminu wystąpienia okoliczności skutkującej skreśleniem nazwiska

dotychczasowego kandydata na senatora. Zdarzenie to ma oczywiście znaczenie dla możliwości zgłoszenia nowego kandydata, jednak nie ma żadnego znaczenia dla określenia samego terminu, przed upływem którego czynność taka może zostać dokonana. Tym samym, termin z art. 265a k.wyb. jest terminem dla dokonania czynności przewidzianej na gruncie prawa wyborczego, który z mocy regulacji ogólnej ulega przedłużeniu w sytuacji określonej w art. 9 § 2 k.wyb, i w okolicznościach wyborów przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r. został ustalony i był znany jeszcze przed śmiercią zgłoszonego kandydata na senatora. Wskazać należy, że 15 dzień przed dniem wyborów zarządzonych na dzień 13 października 2019 r. przypadał na sobotę 28 września 2019 r. Z tego względu termin na dokonanie zgłoszenia nowego kandydata – wynikający z zastosowania art. 265a zd. 2 w zw. z art. 9 § 2 k.wyb. – upływał w dniu 30 września 2019 r. (poniedziałek).

Dokonane przez OKW w dniu 30 września 2019 r. zawiadomienie Komitetu Wyborczego (...) o możliwości zgłoszenia nowego kandydata, jak również zgłoszenie – tego samego dnia – M. K. jako kandydata na senatora do Senatu RP oraz przyjęcie tego zgłoszenia przez OKW, nastąpiły w terminie przewidzianym zgodnie z Kodeksem wyborczym. Sąd Najwyższy nie znalazł podstaw, do stwierdzenia wadliwości tych czynności, a przez to także stwierdzenia nieważności wyborów do Senatu w okręgu (...) oraz wyboru M. K. na senatora.

Za bezzasadne Sąd Najwyższy uznał ponadto zarzuty protestu pełnomocnika wyborczego Koalicyjnego Komitetu Wyborczego (...) – G. W. w okręgu wyborczym nr [...] w S. przeciwko ważności wyboru M. Ł. na senatora do Senatu RP. Zarzuty dotyczyły wzoru karty do głosowania w wyborach do Senatu RP, który nie uwzględniał okoliczności, że symbol znaku graficznego komitetu może zawierać tzw. kratkę (jak ma to miejsce w przypadku symbolu graficznego KKW (...)). W ocenie Sądu Najwyższego, samo powołanie się przez wnoszącego protest wyborczy na fakt oddania głosów nieważnych i to potencjalnie na wskazanego przez niego kandydata, nie może stanowić wystarczającej podstawy do ponownego przeliczenia głosów. Taka potrzeba istniałaby tylko wówczas, gdyby zostały przedstawione uprawdopodobnione zarzuty oraz możliwe do zweryfikowania dowody potwierdzające błędne ustalenie wyniku głosowania lub

błędy w zakwalifikowaniu głosów jako ważnych lub nieważnych, które miałyby wpływ na wynik wyborów, co w sprawie nie miało miejsca.

Bez dalszego biegu pozostawiono 251 protestów wyborczych, przy czym w czterech przypadkach takie rozstrzygnięcie było jednym z elementów składowych orzeczenia.

W odniesieniu do 11 protestów wyborczych Sąd Najwyższy wskazał, że zostały złożone przedwcześnie, tj. z naruszeniem terminu, o którym mowa w art. 241 § 1 k.wyb. Cztery protesty zostały złożone po terminie.

W pozostałych przypadkach pozostawienie protestu bez dalszego biegu było spowodowane w szczególności tym, że: sformułowane zarzuty nie dotyczyły dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego albo naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów; nie przedstawiono lub nie wskazano dowodów, na których oparte zostały zarzuty protestu. Tym samym, zarzuty tego rodzaju nie mieściły się w zakreślonych przez art. 82 § 1 k.wyb. podstawach wniesienia protestu wyborczego.

Wśród innych sposobów zakończenia postępowań: w jednym przypadku udzielono odpowiedzi, że pismo nadesłane drogą elektroniczną w dniu 16 października 2019 r. tak ze względu na formę, jak i jego treść – nie może być potraktowane jako protest wyborczy, w związku z czym zostało pozostawione w aktach bez nadawania mu stosownego biegu; w drugim stwierdzono, że pismo określone przez wnoszącego jako protest jest w istocie skargą na czynności Konsula RP w B. i jako takie zostało przekazane do rozpoznania Ministrowi Spraw Zagranicznych RP według właściwości. Odnośnie trzech protestów wydano zarządzenie o ich zwrocie – z uwagi na niezpełnienie braków formalnych. W przypadku jednego protestu wydano postanowienie o umorzeniu postępowania, jako niedopuszczalnego z mocy ustawy.

W toku postępowania Prokurator Generalny wniósł o podjęcie uchwały o ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r. i o ważności wyborów do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r., których wynik został ogłoszony w Obwieszczeniach Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 14 października 2019 r.

oraz opublikowany w Dzienniku Ustaw z dnia 15 października 2019 r., poz. 1955 i poz. 1956.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej wniósł o stwierdzenie przez Sąd Najwyższy, że wybory do Sejmu RP i Senatu RP, przeprowadzone w dniu 13 października 2019 r., są ważne.

Po analizie sprawozdania Państwowej Komisji Wyborczej i wydanych opinii, w szczególności zaś stwierdzonych w nich uchybień, Sąd Najwyższy uznał, że żadne z tych uchybień, jak również wszystkie one łącznie, nie dają podstaw do kwestionowania ważności wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 13 października 2019 r.

Mając na uwadze powyższe, na podstawie art. 101 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 244 § 1 i 2 k.wyb. i art. 244 § 1 i 2 k.wyb. w zw. z art. 258 k.wyb., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.